

մէջը իւր տար կէշիտի կէշմէք լազըմ կէշեր :

«Եւ մտի պու հալտէ, չունու պիւմէք արդու իտերիմ քի, պու կիւնքի կիւնք տէ օլտուղու կիպի, Բուսիանքն Յիմար տա պուղարտան, վէ ձէնուպտա թիւրքերին վասէթասը օլան ինկիւթէրատան սուրէթի տաեթմէտէ մահ պուս վէ մուհասէրէտէ գալմասընա, վէ վասի մէմալիքինն հիշ պիւր թաւաթընտան սէնէնին ալթը անը զարաթընտա պուղարտան, վէ սէնէնին թէքմիլի միւտտէթիտէ տախի ձէնուպտան ինկիւթէրա հիւքիւմէթիտէն միւրատիլէ հիշ պիւր սէֆինէ չը գարմամասընա րուի րիզա կէօսթէր մէսի իհիթիմարտէն օլապիլիք մի :

«Պէնտէնիլդէ պու հալ, թէհասթիւլ օլունմաղ վէ միւմքիւնսիւղ կէօրիւնիւր Լաքին էկէր պիւղ պու հալտէ պուլուն սա իտիք, նէ Եաքաճաթ իտիք: Հիշ չիւքհէմ Եօգ տուր քի, թէքմիլ ինկիւթիլ միլէթի պիւրիթիթիթա, Չանագ Դալէա պօղարտան սէյրու սէֆէր իթ մէք հագգը ատիլինի իսթէնէնէք իտի, վէ հէր նէ գատար, պէնտէնիլ միւքսթէրաթ վէ մուխասթէրաթ թաւաթաթը իսէմ տէ, զանն իտերիմ վաթմասալարըմըգտան Բէք չօղարը, պիւրինն տէֆա էլլէրինն թէսատիլի իտէն թէտպիլլէր իլէ պու հագգը թահսիլ իլլէմէքիլէ գարար վէրէնէք իլէ իտի :

«Պէնտէնիլդ, կէրէք իշպու մէճիւս տէ հալըր օլան, վէ կէրէք պու մէճ լիսին մաղպաթմասըն օգուեաճաթ օլան զաթլարա, միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու իթմիլ օլտուղու միւր միւթալաք պէտան իտէնիմ: Մէօյլէ քի պիւղ սուլ վէ հուրրիւթէթ թարաթտա րը օլտուգճա, Ծարգ մէսէլէսի պիլիմ իշին պիւր ազնէ պիլէ իթմէք, Բուսիանքն հարպ սէֆինէլէրինն Դարատէնիլդ տէն Ազտէնիլդ կէշմէսինն միւսաա տէ օլունմաղ օլուր իսէ, պու մէսէլէնին Բօթիլիգաճա պիւլիւք պիւր մէսէլէ կիպի նէթիլի մուճիւլ օլամաղ, էկէր Եօթիլիլիգաճա իսթանպօլա կիթ միլ իսէնիլ, ֆէվգէլատէ պիւր էհէմ միւթիթի օլմաթըլըն անլարընը, չիւնք չէհի մէք քիւր թէքիլլէքիլ իւղէրինն վաղ իտիլլէրէք, քէվրանյար իլէ Սիւէյիլ գանալը պօղապընա նագլ ի ռիլէմէք :

«Իսթանպօլ չէհիլ, միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու նէրէտէ իտի իսէ, Եինն օլտաա տըր, վէ տահա չօգ միւտտէթ օլտաա գալմաճա տըր: Բուսիանքն մէմէքէթ գապթ իթմէսի, պիլդէ հիշ պիւր ֆէնալըգա սէպէպ օլամաղ: Կէրէք Բուսիատա օլտուն վէ կէրէք Եվ օլտաա հիշ պիւր ազըլլէ քիմէ Եօգ տուր քի, կէշէն էլլի սէնէ զարաթընտա Բուսիա հէր գալ տէֆա մէմէքէթ զապթ իթմիլ իսէ, տէվլէթի միւլարիլէ, յհարը գուլվէթտէն տիւլիւրմիւլ օլտուղունու պիլմէսին, էկէր իտերիթաթ թէֆիլի վէ Բուսիանքն Հիմալաքա տաղարընա վէ Հիւսիսիլմանտաթի միւթիլմէլիլ քաթթըմըգա տօղրու վաղը օլան թարագգընաթընթահագգ իտէնէք օլուր իսէք, օլալարտա սագլու Եաճաղը հէր պիւր սաքէրին, տէվլէթի Ալիլէ իլէ ուղուն պիւր մուհարէպէտէ պալաաթըլընտա — նասըլ քի պէտպալիլ իսանն պալաաթաճա տըր, — քէնտիլի իշին պիւր հալը գաաթ օլամաղը թէպէլլէն իթմէք մի: Պու սէպէպտէն իսթանպօլ մէսէլէսինն, վէ արագիլէ հիշ պիւր մէսէլէտէ պիլիլ մէմէֆաա թըմը Եօգ տուր: »

(Տէվաթի)

(Տիւնքի կիւն աթիտէլի իլալէյի իշը իշլէտիք:)

Կէշէնէրտէ վան չարչարընտա վուգու պուլան հարիգ Եանասընտա, ասաքիլի իտիլիք վէ սալիլէ թարաթ լարընտան պիւր թագըմ էմթաա վէ նուգուտ Եաղմա իտիլիլի իտալէր ալլըմասը իւղէրինն, օլ պապտէ իսթիլմաթ քէյֆիլիլի վէ հարիլդէտէ կէտան հագգընտա, զիմէթի հիւքիւմէթէ թէրէթիլիլա իտէն մուսմէլաթ մուսմէլէթ քէտարիլին թէմալիլի իֆասը վէսաաթըն միւթէլմալին թէսթիլ պուլուրան թէլիլարաթնալի սամիլէն ճէվապէն, վէ հագգըմաթ քէյֆիլիլի պէտանէն էրգըլմ վիլաթիլի ճէլիլիսի մաղաթընտան, պիւր պիլիլի միւթէլաթ զարիւ օլան իւլ գըլթա թէլիլարաթնալիլին սուրէթիլիլ զիլլուտէ ալլէն թագ վէ թէմիլ օլունուր :

(Է քանուկն էվլէ սէն 92 թարիլիլլէ էրգըլմ վիլաթիլի վէքալթիլինն մաղալը ալլիլ վէքալթիլիլալիլէ մէպուս թէլիլարաթնալիլին սուրէթիլիլ տիւր:)

Գիւնուկն էվլէլին պիլիլին կիճէսի, վան չարչարընտա պիւր տիւքքէտանտան գաղաթն աթէլ զուհուր իլէ, իթիլիլալինն պիւր տիւքքէտա կաղ վէ պարուլ կիպի հարիլգէ միւթմայիտ չէյլլէ մէվնուտ վէ ալէաթը իթֆաիլէ մէվնուտ օլմասընա մէպիլ, էթրաթա սիւրաթէթիլ, վէ պիւր իսալիլ տիւքքէտան էշեաթըլա միւթէթէք օլմուլ, վէ չուսըրտաա աթէլ վէ Երիլիլ տէպաթ տիւքքէտալար ալլըլա, էշեա կէօթիլլէրիլիլ մահէլլիլինն իկալար վէ իտաա օլունմաթ իւղէրինն, քէյֆիլիլ տէրհալ վան միւթէսարըլլէլըլընտան սուրէթիլիլ իտի :

Ալլըն չէնտ գըլթա թէլիլարաթնալիլլէրտէ, հարիլգէ մէջըլիլ գաղալիլ նալէհանիլ օլտուղու կիպի, ալլըլա կէօթիլիլիլալիլ իտաա օլունան էշեաթնա իսալլընաթ թէշէքքիլ օլունունան զօմիսիլ մարիլթիլլէլ իսալլմ վէ իթիլիլալ իսանէլլէրինն զահիլէ չըգաթըլարաթ, պիւր թարաթտան տաթահարընաթ վէ հիւքիւմէթէ միւթէթիլլէլալ վաղաթիլ վէ իգտամաթ իճրա օլունմաթա, վէ մահէլլիլ հարիլգալաթ թարաթիլարընտան հաթիլ իլէ նուգուտ վէ պաղէն տալիլ էշեա չըգաթըլմաթա օլտուղու պիլտիլիլ տիւր, Եպապը մուճիլալիլ, հարիլգէ թէտգիլաթը քէտալիլ պիլիլալ, զայեաթիլ վաղընէն տալիլ մարիլթիլիլ հիւքիւմէթիլ մէյտանա չըգաթըլմաթ վէ սաթիլիլ սէրիաթըն պիլ իսթիլիլալ, սաթիլիլ հաղըթիլ Միւլիլ քէտանէտէ էհալիլինն իսթիլալ րահաթը, իհապը վէճ իլէ, թէքըր միւթասարըլլէլըլ մէջըլիլ իլէ վան գոմանտանլըլընա Եաղըլմ, վէ ալլընաթ ճէվապ նէթիլիլալինն տալիլ պաթէլիլ թաթսիլին պիլտիլիլ ճէլիլ մաթուլա տուր :

(Է քանուկն էվլէ սէն 92 թարիլիլլէ վան միւթէսարըլլէլալ գոմանտանլըլընտան մէվնուտ թէլիլարաթնալիլին սուրէթիլիլ տիւր:)

Ֆիլ 2 քանուկն էվլէ սէն 92 թարիլիլլէ էպիլ թէլիլարաթիլլէր ալլընաթ, Հարիլգէ մաթտէսիլ նէ վէճ իլէ զուհուր իթիլիլ, վէ իթիլիլալ տա Եինն պու Եօլտա իտաաթաա պուլունտուղարըլ էվլէլէն արը օլունմալ իտիլ Պու հարիլգէ իպիլիլալ աթար (կիւղէլ գօղըլար սաթն) Եանասընտան Սապանըն տիւքքէտան զուհուր իտէրէք, պէքիլլէր թարաթընտան տուր Եուլտուղու անտէ, մէրգըլմ Սապանըն պաղչէլլէրտէ պուլունմաթ ճիլէթիլ, պէքիլլէր իլէ պիւր գալ տաաթ թօր :

Լանարաթ, մէջըլիլ տիւքքէտան ալլըլաթըլ կիպի, իշլիլ սինտէ միւթէտա տիւ կաղ Եաղըլ վէ պարուլ վէ սալիլլէ պուլունարաթ, պիլտէն պիլիլէ րարաթալ տիլէր տիւքքէտալարա տա սիւրաթէթիլ, Եանմաթա պալալմըլ :

Իթֆասը իշին էլան պիւր չարէ պուլունմաթըլ, վէ չարիլլէրտէ գըլթէ կիւնտէն պէրու Եսիլ ֆիլալ օլարաթ, Եանկըն մահէլլիլինն կիտիլմէտիլիլ, վէ տէքքէտան ասհապընն չօղուտա պաղչէլլէրտէ պուլունարաթ, իտալէր ալամաթըլարըլ, վէ Եանկըն մահէլլիլինն կիտէնէրտէ չալըրարաթ, քիմիլ էշեաթըն գուրթարմաթ իշին, տիւքքէտան անալթար իլէ ալարաթ, վէ քիմիլ տալիլ թալ վէ տէմիլ վէ սաթիլլէ իլէ քիլիլալիլինն գըլարաթ, էշեալալըլ չըգաթըլարըլ ասաթիլ վէ սաթիլլէ կէօրտիլլէրինն անտէ, աթէլալինն մալ գալըլմաթ Եֆըրաթըլալ, պիւր աղ տիւքքէտալարըն քէրէլիլլէրինն սէօքէրէք, էշեա վէ նուգուտ կէօթիլլէր միւլլէր իսէ տէ, թէշէլ օլունան միւթաթէլիլ գօմիսիլ մարիլթիլլէլ գօլ գօլ մէմուրար չըգաթըլալ, թահարիլաթա պալալալարաթ, իլէ իւլիլալ զարաթընտա, կէրէք իսալ վէ կէրէք իլէրիլիլալինն իսանէլլէրինն վէ պաղը ասաթընտէն պիւր իսալլընա էշեա վէ սալիլլէրէ զահիլլէ չըգաթըլալ, տէրալալար իտիլիլ, վէ պիւր թարաթտան թահարիլ իթիլիլլէրէք Բէյ տէր Բէյ չըգաթըլմաթա, վէ պու իշիլին միւթէտա տիւ գօմիսիլալ թէշէլիլլէլ, հարիլգէլալիլալինն իտաաթալ վէ թօրալանէն էշեաթն ասհապընա վիլիլլէլալ իւղէլ թաթսիլ, վէ Եաղմալիլալնէն թէտգըլըլա, ճէղալարընն թէրթիլ, վէ պիւր Եանտան տա թահարիլ իտիլլէլ սուրէթիլլէրինն պաղըլմաթա օլտուղունու, վէ իլլէրիլ թիւնալարընն Եանիլլէլիլալ իլլէ Եօլունտա օլան սէրտ ու պէտանը, մահալա պուլունաա պու միսիլլու հարիլգէ կէօրիլլէլմէմէսինն, վէ պաղըլթէթինն էմիլ վէ էշեալարընն Եանըլ մահալ օլմասընտան նալիլ, չալըլալ իլլամ իթմէք էֆըրաթնա մէպիլ օլտուղունտան, սաթիլիլ Եահանէտէ էօյլէ էմիլիլթիլալ ճէղալարընն օլմաթըլ, կիլիլալինն տէ վիճուլ վէ իտէնտան մէմէթէթտէն պիլլէր զաթ պուլունտուղալարըլ հալտէ, միւթէտա տիւ տէվլիլէ գարաթօլարըլ կէլտիլիլլէրէք, ասաթիլ միւթալալինն իտալլէլալ վիլալալ Եանիլլէ հէր սուրէթիլ իգտամ վէ զայլլէթ օլունմաթա օլտուղունու արը :

(Հուլալու ալլիլ Ստարիլ Բէլալիլինն:)

Վանտալիլ հարիլգին քէյֆիլիլիլ միւթու վէ հալալալիլլէլ, ալիլլէն մահէլլիլինն ալլընաթ նէթիլլէլինն պիլտիլիլլէլիլ Է քանուկն էվլէ սէն 92 թարիլիլլէ թէլիլարաթա արը օլունմալ իտիլ: Պու քէրէք վան միւթէսարըլլէլալ գօմանտանլըլընտան ճէվապէն ալլընալ, սինն պալէտէն չըգաթըլան թէլիլարաթնալիլինն, վէ սուրէթիլ իսթիլալալինն իսթիլալ օլտուղունա կէօրէ, հարիլգին զուհուր իլլէ, իտաա օլունան զայեաթ, իլլէրունտէ չիլլէլալինն մահէլլիլ գալմաթա իւղէլ, պիլ հագգ պիլթիլալիլ զալ հիլլէ իլլարաթ զըմնընտա, պու իշին մէմուրիլինն մալսուտէ իլլէ վան ճիլլէթիլինն պուլունան նաղիլ պէյ իլալլէլինն մէմուրիլինն իպուլարաթ, պիլլէլալինն իթըլիլ թէտգըլալ իլլէմէք իւղէլ, պուլունտան տալիլ թէպալալինն զայլիլ միւթիլլէ միւթէլ :

պէրանընտան պիւր միւնալիլինն թայԵին վէ իլլամը մէրհուն իրաթէլիլ ալիլլէլ Վէքալթիլլէլալ իտուլիլ, վէ մահէլլիլինն վէ մէրքէլլէլ վուգուտ իսթիլիլալ օլունմաթըլա պէրապէր, վաղ սիլիլ հիւքիւմէթինն պիլթիլմալիլա իճրաթը, տէրհալ վան միւթէսարըլլէլալ գօմանտանլըլընա իշար գըլընաթըլ ճիլլէլ, պու Եօլտալ իսթիլալինն սըրթ քիլպտէն իպարէթ պուլունտուղու մէճիլա գալարըլա մաալուղ տուր :

—Տիւնքի կիւն, Ետէլլէրինտէ Եանէպիլ ֆօնտօլարըլ պուլունան ինկիլիլլէրին Տէրիլաալալ վէքիլ, Սաթրալալ հաղըթիլլէրինտէն ալարըլ րուիլալ իւղէլլէրինն, Լօտարաթ թէլ չէքիլ, հէր չէյտէն էվլէլ մալիլլէլինն իսալը մէսէլէսի իլլէ մէլալ օլունաճաղըն պիլտիլիլ տիւր :

Սաթրալալ Միտհալ Բալա հաղըթիլլէրին, րօլիլիլալ միւլալիլալըլ հաղըրէլինն հալլինն պէքիլլէլալ զիլ, մէջըլիլ մահիլմ մէսէլլէլինն հալլ իթմէլէ չալընաթըլարըն պէտան իթմիլլէր տիւր :

—Տէլլէլլէլալ ճէլլէլ Բալա հաղըթիլլէրին, մահալալալինն Եուրալիլ Տէլլէլ իլլէլ րիալիլլէլ նասալ ու թայլինն պուլունմաթըլալ տըր :

—Աթուլլէլլէլալ Բէլալ պէյ հաղըթիլլէրինն Սաթրալլէլալ մէքիլալալալ Եուլունալ նասալ ու թայլինն պուլունմաթըլալ իլլտիլիլ տիւր :

—Բաթ հաղըթիլլէրին թարաթընտան, զաթըլ հաղըթիլ թարալալինն թալիլ Եանիլլէլ Եուլունալ հիւսաԵուլարըն Բէպիլ իշին, Եէլլէլինն մօնէլլէլ Լօտիլ Բիլիլ իլլամ օլունալալ, պուլունա վաթըլ օլմուլ, վէ էվլէլլէլինն իտար ճիլլէլ նագըլըլ տէլլէլլէլ Բալա հաղըթիլլէրինն կէօթիլլէլ տիւր :

—Պիլ միւտտէթտէն պիւր Տէրիլաալալալալ պուլունան Հասուն էֆէնտիլ հաղըթիլլէրին տալիլ տիւր Սաթրալալալ, Եէլլիլ իլլամ վէ թարիլլէլ նագըլըլ Բալա հաղըթիլլէլալ կէօրիլլէլ միլլէլ տիւր :

—Տիւնքի կիւն պիւր իլլէ Եիլալ գալտար վանը իտալիլալիլ հաղըթիլլէլ սէտարէլլէլալ ճիլլէլ պիւր գըլթա արըլալ հալ թագտիլ իթմէլլէրինն քէյֆիլիլ միւթէլալ Եֆէնտիլ հաղըթիլլէրինն հալալ պուլունմաթըլալ, միւթալիլլէլ իլլինն միւթէտիլլէրտէն պիւր գալըն ճէլալ, մահէլլիլինն վիլունտիլինն պալլէտէ միւնտէրիլ թէլլէլալալալ իտալիլլէլինն մահէլլէրինն պիլտիլիլ տիւր :

—Չաթըլ հաղըթիլ թարալալիլ ճիլլէլալ հիւսալալալալալալալ միւթէլալալալալալալալ սաթըլալ մէօհիլլէլ իլլէ պէրապիլ սաթըլալ Բիլալ Բալա հաղըթիլլէլլէրինն պիլալալ րըլլալալալ մէօհիլլէլալ տալիլ իհասան պուլունալալալալալալալալ :

Պու քէրէք միւլարիլլէլ հաղըթիլլէրին մէմուրալ մալսուտ վաթըլալալալ միլիլ հիւսալալալալալ իրալ իլլէլալիլ սըրաալ, մէջըլիլ քէլլէլինն իլլէլ գօլունմալ օլտուղունտան, վէ զաթըլ հաղըթիլ թարալալինն քէլլէլ մէջըլիլ զալլէլ քէլլէլիլինն իհասան պուլունմալ օլտուղալարընտան, գուլլէլալիլ սալլիլ հաղըթիլլէրին Եէլլէլալալ Եուլունալալ պէյ վաթըլալալալ, թէքըլ միւլարիլլէլ հաղըթիլլէրինն իտալալ վէ իրալ իլլէ պէրապիլ քէլլէլ իտալինն իտալալալալ 30.000 զըլալ մաթուլիլլէլ մաալը թալալալ պուլունմալալալալալալալալալ :

— ԵՆՆԻ ՆԻՊԱՅԱՄԱՆ ՀՆՐ ՆԷ ԳՄՈՒԱՐ
 ԽԻՆՔԻ ԿԻՆ ՆԷՂՐ ՕՐՈՒՆԱՃԱԳ ԽԹԻ Ի
 ՄԵ ՄԵ, ԿԷՂԵՄՈՒ ԽԻ, ԵՆՆԻՔԻ ԻՃՐԱ Օ.
 ԵՐՆԱՆ ՊԷՀԻՃԷ ՈՒԼԺՈՆ ՀԱՂՐԵԹԷ.
 ԵՆՆԻ ԿԷՖՈՒԹՆՈՒՄՈՆ ՄՈՐՈՒՆ ԿՈՒ ԿԻՆ.
 ՆԷ ԹԵԵԽԻՐ ՕՐՈՒՆՈՒԿ, ԿՈՒ ԿԻՆ (1)
 ԿԻՆԻՆ ԶԵՆՆԻՔԻ ՆԷՂՐ ՕՐՈՒՆԱՃԱԳ. ԿԷ
 ՄԻՆԱՄԵՐ Է ԿԵՆԻՔԻ ՄԻՐԻՆԷ ԳՈՆՈՒԼ.
 ԵՆՆԻ ՄՈՆԱԹՐԱՃԱԳ. ԽՐԻ (ԽՐՄԱՆՈՒՅՐ)